

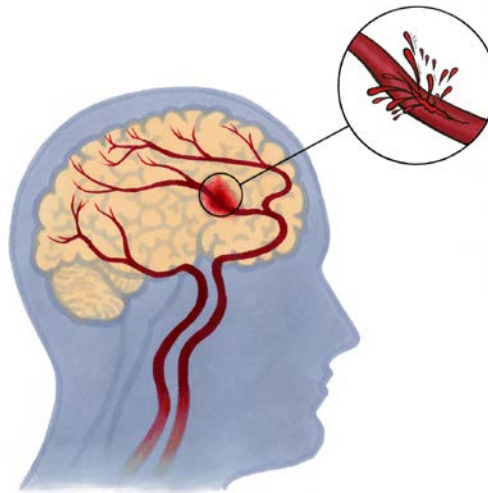
Liečba a prevencia hypertenzia

- Ako pred časom pre primar.sme.sk uviedol **doc. MUDr. Štefan Farský, Csc.**, kardiológ a člen výboru Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti, liečba hypertenzie je síce väčšinou doživotná, ale nemuselo by to tak byť.

- „Ak sa lekárovi podarí primäť pacienta k zmene životného štýlu v prvotnej fáze, môže byť hypertenzia spätným procesom.
- Ak je však hypertenzia už fixovaná, trvá dlho, potom už pacientovi ostáva celoživotná liečba.“

- Lekár zdôrazňuje, že aj vtedy je, samozrejme, veľmi dôležité, aby *pacient zmenil svoj životný štýl.*
- Priaznivé zmeny, napríklad zníženie hmotnosti a podobne, sa premietnu aj do liečby, pacient bude užívať menej liekov.

- Jednou z najnebezpečnejších cievnych komplikácií hypertenzie je **cievna mozgová príhoda**, ktorá vznikne krvácaním do mozgu pri ťažkom poškodení mozgových ciev hypertenziou.
- Krvácanie do mozgu je často smrteľnou alebo ťažko invalidizujúcou komplikáciou hypertenzie.

- Prevenciou krvácania do mozgu je ***dosiahnutie trvalého poklesu krvného tlaku pod 140/90 mmHG***, ale aj výber vhodných liekov pri liečbe hypertenzie, ktoré okrem svojho krvný tlak znižujúceho efektu súčasne pôsobia ochranné na cievy mozgu a zlepšujú niektoré kognitívne mozgové funkcie.

- Druhou najnebezpečnejšou srdcovocievnuou komplikáciou hypertenzie je **zlyhanie srdca**.
- Výskyt zlyhania srdca v populácii stúpa s vekom.
- Výskyt zlyhania srdca u 50-ročných je asi 1 %, u 80-ročných však až 10 %.

- Hypertenzia svojím dlhodobým zaťažovaním srdca zvýšenou prácou vedie k zväčšeniu srdcového svalstva a neskôr aj k zväčšeniu srdca, najmä jeho ľavej komory (hypertrofia a dilatácia srdca), čo neskôr vedie k zlyhaniu srdca.
- ***Hypertenzia je druhou najčastejšou príčinou zlyhania srdca (prvou sú všetky formy ischemickej choroby srdca).***

- Treba si uvedomiť, že prognóza pacientov so zlyhaním srdca je horšia ako u onkologických pacientov.
- 50 % pacientov so zlyhaním srdca zomrie do 5 rokov od jeho vzniku.
- Prevenciou zlyhania srdca pri hypertenzii je opäť dosiahnutie dobrých hodnôt krvného tlaku.

- Druhou podmienkou je použitie správnych liekov pri jej liečbe.
- Niektoré lieky, ktoré sa používajú pri liečbe zlyhania srdca, sa používajú aj pri liečbe hypertenzie.
- Je preto dôležité použiť tieto lieky v liečbe hypertenzie ako prvolíniové.

- Treťou častou komplikáciou hypertenzie je vznik ***fibrilácie predsiení srdca***.
- Výskyt fibrilácie predsiení je niekoľkokrát častejší u pacientov s hypertenziou, než v bežnej populácii.
- Dlhotrvajúca hypertenzia vedie k morfológickým, ale aj funkčným zmenám svaloviny a vodivých dráh v predsieni srdca, ktorých výsledkom je fibrilácia (chvenie) predsiení.

- ***Táto fibrilácia predsieni má dva závažné následky.***
- Vede k zníženiu funkcie srdca ako pumpy až o 30 % a môže iniciovať zlyhanie srdca.
- Vo zväčšenej a chvejúcej sa predsieni (najmä ľavej) vznikajú krvné zrazeniny, ktoré sa krvnou cestou môžu dostať až do periférnych ciev a upchať ich (embolizácia).

- Výsledkom môže byť:
- mozgový infarkt,
- infarkt obličky, čriev,
- výrazné poškodenie až odumretie časti končatín, podľa toho, do ktorého dôležitého orgánu sa krvná zrazenina dostane.
- Najúčinnejšou liečbou je vždy prevencia.

- Na prevenciu vzniku fibrilácie predsiení pri hypertenzii sa používajú lieky, tzv. upstream (hore prúdom alebo proti prúdu) terapia, ktorá bráni vzniku morfológických aj funkčných zmien v predsieňach srdca.
- Tieto lieky sa súčasne bežne používajú v liečbe hypertenzie.

- Spracovala:
- MUDr. Věra Dobiášová, PhD., MPH
- PZS pri SZŠ Trenčín